

55 éve, 1971 nyarán volt először hangverseny a neobarokk Szegedi Városháza hangulatos udvarán, melynek – a véletlen folytán, hiszen 1799–1805 között Vedres István, majd 1883-ban Lechner Ödön és Pártos Gyula tervei alapján korántsem rendezvényhelyszínnek építették – kiváló akusztikája révén igen sok nyári program talált itt otthonra. Számos jelentős kamarakonzertet – például Ruha István csodálatos játékát – hallgattunk meg, itt volt Bárdi Sándor legendás Szegedi Kisoperája nagyszerű bemutató helye, itt ismerhettük meg a ma már szintén legendás Budapesti Madrigálkórust, s még hosszan sorolhatnánk.

Az elmúlt évtizedek során, sajnos, egyre inkább háttérbe szorult a klasszikus zene, sőt egyre szaporodtak a színpadi kamaraelőadások, a sokáig egyedüli szervező Szeged Megyei Jogú Város mellé egymás után jelentek meg más szervezők. Éppen ezért volt csodálatos üde színfolt az az hangverseny, melyen egymásra talált az országos hírnevű zenetörténész, Bösze Ádám, s két élvonalbeli szegedi művész, Máthé Beáta operaénekesnő és Klebniczki György zongoraművész és zeneszerző.

Bösze Ádám és Máthé Beáta

Bösze Ádámot a Bartók Rádió hallgatói már igen régen ismerik, Szegeden pedig a Mentorháló c. rendkívül népszerű előadássorozat (szerkesztő-szervező: Porkoláb Mihály) nézői különösképp a szívükbe fogadták. Ritkaság, hogy egy igen nagy tudású ember ennyire közvetlenül és hangulatosan tud bennünket bevezetni a zenetörténet titkaiba – s hogy visszatérjünk jelen tárgyunkhoz – „hálósobai rejtelseibe”.

Bösze legelső mondatai során például megtudtuk, hogy egyik első szerelmének címezte a jóformán ismeretlen Még azt vetik a szememre c. népdalfeldolgozást Bartók Béla, melyet Máthé Beáta és Klebniczki György szépségesen elénk is tárt. Schubert nem igazán volt szerencsés a szerelem terén, ez An die Nachtigall – A fülemüléhez c. dalában is érződött. Debussy viszont folyvást szerelmes volt, s a szerelmi ajándékokat – hallottuk Bösztől – igen praktikusán oldotta meg: minden szerelmének írt egy dalt; ezek közül hallgathattuk meg Romance c. alkotását.

Máthé Beáta

A legszebb szerelmes népdalfeldolgozás Kodály: A csitári hegyek alatt c. műve – melynek duettváltozata a Székelyfonóban, a Mester egyetlen operájában szerepel – Máthé Beáta álomszépén énekelt, Klebniczki György pedig finoman, alkalmazkodóan, de a karaktert megtartva kísért. Ezután végre az ő játékát külön is élvezhettük: Schumann Träumerei – Álmodozás c. zongoradarabját nagyszerűen adta elő. A szegedieknek adresszálva beszélt ezután Bősze a boszorkányokról (röviden megemlékezve a már csaknem 300 éve ártatlanul kivégzett hat mártírról), hogy beleélhessük magunkat Mendelssohn nagyon ritkán felhangzó Hexenlied – Boszorkánydal c. dinamikus remekművébe, Máthé Beáta és Klebniczki György interpretációjával. Fenséges pillanatok következtek ezután: Mozart A-dúr zongoraversenye Siciliano címen önállósuló II. tételét Klebniczki György játszotta el. Ismét Mozart következett: a Vado, ma dove? kezdetű koncertária, Máthé Beáta virtuóz előadásában. Klebniczki György egészen kiemelkedő Chopin–zongorista: ezúttal az Asz-dúr keringő szólalt meg kezei alatt.

A koncert saját fantáziacíméhez kapcsolódva több nagy zeneszerző szerelmi életéről is beszélt Bősze Ádám. Elosztatott egy tévhitet, azt, hogy Mozarthoz nem volt való felesége Constanza. A valóságban Mozart nagyon szerelmes volt élete párjába, 9 évig éltek együtt, s hat gyermekük született (sajnos, nem mind élte meg a felnőttkort). Puccini viszont imádta a nőket, igen sok kapcsolata volt, s ha hódítani volt kedve, akkor – átmenetileg – félretette aktuális munkáját is

(amíg nem teljesült szerelmi óhaja; volt is sok féltékenységi vihar közte és neje, Elvira között).

Máthé Beáta mesterdiploma koncertjén Turandot nagyáriáját énekelte Puccini operája II. felvonásából, most az utolsó Puccini által komponált ária, Liu halála (Tu, che di gel sei cinta) mindig fájdalmas dallamaival borította el lelkünket.

Liszt, különösen fiatal korában, szintén „kereste” és általában meg is találta a nőket, de életét végigdolgozta; mígnem egyszer súlyos döntést hozott: abbahagyta korábbi világjáró életét, reverendát öltött, s haláláig paphoz méltó életet élt. De ő írta meg a „legszerelmesebb” zongoradarabot, a rendkívül népszerűbb Szerelmi álmok-at, mely ezúttal Klebniczki György jóvoltából hangzott fel. Verdi különleges, pszichologizáló remekműve a Traviata, mely erősen különbözik többi operájától; különösen megrendítő e zenedráma utolsó felvonása, melynek Addio del passato kezdetű áriáját nehéz könnyek nélkül végighallgatni – Máthé Beáta ezúttal is gyönyörűen, nagy átéléssel énekelt. Ez ária kísérete egészen nagy érzékenységet kíván a zongoristától: Klebniczki György maradéktalanul közvetítette Verdi szándékait. Miképpen Debussy egyik legérzelmesebb zongoradarabjában a Claire de Lune-ben is érzékelhettük a nagy francia zeneszerző mély gondolatait.

Klebnitzky György

Hangversenyen szinte nem szokott elhangzani Cso-cso-szán III. felvonásbeli áriája – Tu piccolo Iddio – a Pillangó(kis)asszonyból, pedig ezen áriában láthatjuk a tragikus sorsú főszereplőt tragédiája csúcspontján. Máthé Beáta nemrégiben kimagaslóan formálta meg a Szegedi Nemzeti Színház előadásában a Pillangót: a rövid búcsúáriában átélhettük egész akkori alakítását.

Meghatottságunkból Bösze Ádám emelt ki bennünket, mondván: így mégsem zárhatjuk ezt a szép koncertet; mintegy kontrasztként ifj. Johann Strauss A denevér c. operettjéből a Csárdást adták elő nekünk művészeink: Máthé Beáta és Klebniczki György.

A tapsok ezután csak erősödtek – e hangversenyre teljesen megtelt Szegedi Városháza díszudvara – így Bösze még egy ráadást „rendelt”: befejezésül A csitári hegyek alatt még egyszer felcsendült.

Klebniczky György, Máté Beáta és Bösze Ádám az „Egynyári kaland” fináléjában

Szívből kívánjuk: ez a koncert ne legyen „Egynyári kaland”; találkozzunk a három kiválósággal 2027-ben is! (Ez utóbbi mondat üzenet volt a Városházi esték jeles szervezője, Száz Kriszta, a szegedi polgármesteri hivatal protokoll és rendezvényszervező főreferense felé.)

Kiss Ernő

(Fotók forrása: Facebook)